

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Maj 2022

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

vagtplanlægning i statslige institutioner

Opfølgning i sagen om vagtplanlægning i statslige institutioner (beretning nr. 6/2014)

3. maj 2022

RN 1105/22

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om vagtplanlægning i statslige institutioner, som blev indledt med en beretning i 2015. Vi har tidligere behandlet sagen i notater til Statsrevisorerne af 26. juni 2015 og 18. maj 2020.

Konklusion

Banedanmark har igangsat initiativer for at forbedre bemandsituationen og nedbringe overarbejdet. Overarbejdet i Banedanmarks fjernstyringscentraler har i perioden 2020-2021 været faldende. Forsvarsministeriet har implementeret et nyt tidsregistreringssystem, der kan understøtte en mere effektiv vagtplanlægning. Rigsrevisionen finder Transportministeriets og Forsvarsministeriets initiativer tilfredsstillende og vurderer, at sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen baserer konklusionen på følgende:

- Banedanmark har implementeret initiativer for at forbedre bemandsituationen og nedbringe overarbejdet på fjernstyringscentralerne. Banedanmark har i perioden 2020-2021 nedbragt antallet af overarbejdstimer på fjernstyringscentralerne set i forhold til perioden 2015-2019. Transportministeriet har fra 2020 løbende fulgt udviklingen i Banedanmarks overarbejde.
- Forsvarsministeriet har implementeret et tidsregistreringssystem, som kan sikre, at vagtplanlægningen foregår, så gældende regler og bestemmelser for medarbejdere på kontinuerlig vagttjeneste overholdes.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i januar 2015 en beretning om vagtplanlægning i statslige institutioner. Beretningen handlede om, hvorvidt institutioner med skiftende arbejdstider – inden for arbejdstids- og arbejdsmiljøreglernes rammer – vagtplanlagde på en måde, der understøttede en sparsommelig brug af personaleresurser.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det utilfredsstillende, at vagtplanlægningen i politiet, Kriminalforsorgen, Kødkontrollen, Banedanmark og Forsvaret ikke havde sikret, at personaleresurserne blev brugt så sparsommeligt som muligt.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgingspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgingspunkt	Status
1. Politiets og Kødkontrollens ledelsesmæssige fokus på at effektivisere vagtplanlægningen.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 26. juni 2015.
2. Kriminalforsorgens initiativer til at effektivisere vagtplanlægningen såvel generelt som i Københavns Fængsler.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 18. maj 2020.
3. Københavns Fængsler og Banedanmarks initiativer til at forbedre bemandsituationen og nedbringe overarbejdet.	Banedanmarks initiativer behandles i dette notat. Opfølgningen vedrørende Kriminalforsorgen er afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 18. maj 2020.
4. Kriminalforsorgens og Forsvarets implementering af nye it-systemer til at understøtte en effektiv vagtplanlægning.	Forsvarsministeriets initiativer behandles i dette notat. Opfølgningen vedrørende Kriminalforsorgen er afsluttet i notat til Statsrevisorerne af 18. maj 2020.

5. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på de punkter, der ikke tidligere er afsluttet.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Transportministeriets og Forsvarsministeriets initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Transportministeriets og Forsvarsministeriets initiativer i forhold til de udestående opfølgingspunkter. Gennemgangen er baseret på redegørelser og dokumentation fra ministerierne.

Banedanmarks initiativer til at forbedre bemandsituationen og nedbringe overarbejdet

7. Det fremgik af beretningen, at flere af de undersøgte institutioner ikke havde den optimale bemandsning og dermed fik færre arbejdstimer for deres lønmidler, end de kunne have fået. Beretningen viste, at fjernstyringscentralen i København under Banedanmark havde meget overarbejde, der blev honoreret med 50 % i tillæg.

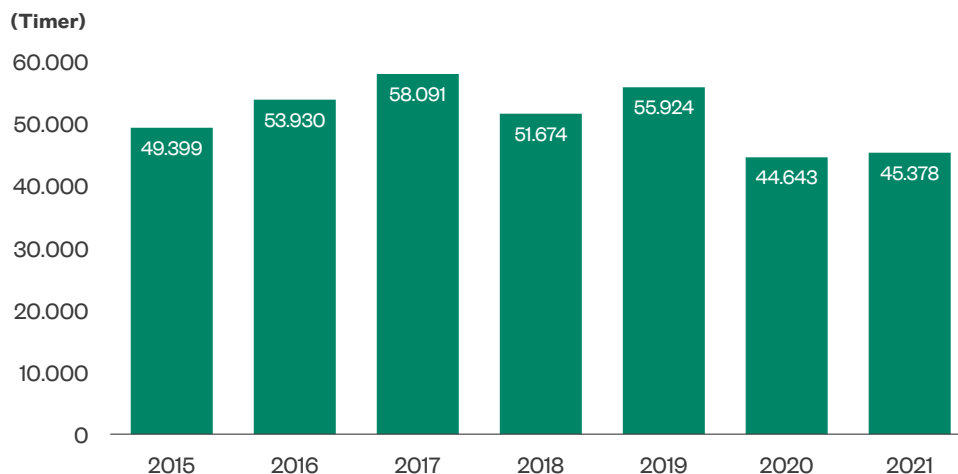
8. Transportministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at Banedanmark havde igangsat og videreført en række initiativer for at nedbringe antallet af overarbejdstimer, bl.a. at Banedanmark løbende ansatte så mange trafikalever som muligt og ansatte elever til de områder, som havde størst mangel på personale. Ministeren oplyste endvidere, at Banedanmark ville søge at øge fokus på en mere detaljeret brug af aktivitetsbudgetter og personaleprognoser for alle involverede parter, så alle kendte aktiviteter fra de store projekter blev lagt ind i aktivitetsbudgettet. Derudover ville Transportministeriet følge udviklingen i overarbejdet hos Banedanmark på de faste møder med Banedanmark.

9. Banedanmark oplyste i forbindelse med Rigsrevisionens notat af 18. maj 2020, at Banedanmark pr. 1. januar 2019 havde samlet bemandingsplanlægningen under et mindre antal ledere for bl.a. at optimere bemandingen af uventede opgaver og fordele overarbejdet mere jævnt inden for de enkelte institutioner. Derudover oplyste Banedanmark, at trafikstyringsområdets ledelse månedligt fulgte op på aktivitetsbudgetterne, hvor personaleresurserne fordeles, og at der i den forbindelse om muligt blev fra- valgt opgaver, der ikke var direkte produktionsrettede. Disse tiltag var en del af Banedanmarks øgede fokus på en mere detaljeret brug af aktivitetsbudgetter og personaleprognoser.

10. I notat af 18. maj 2018 fremgik det, at overarbejdet på Banedanmarks fjernstyringscentraler var steget, på trods af at Banedanmark havde udarbejdet et nyt uddannelsessystem, som gjorde, at det nu var muligt at uddanne 40-60 trafikalever årligt mod tidligere 30 elever. Banedanmark oplyste, at stigningen i overarbejdstimer skyldtes, at afgang af trafikledere og trafikalever var på niveau med tilgangen af trafikledere og trafikalever i perioden 2015-2019. Derudover havde Banedanmark i samme periode et behov for at øge de personalemæssige resurser i trafikstyringen, samtidig med at den daværende konjunktur på arbejdsmarkedet betød, at Banedanmark mistede medarbejdere til andre offentlige transportformer, fx metro og letbane.

11. Figur 1 viser Banedanmarks nyeste opgørelse over mængden af overarbejde i fjernstyringscentralerne i perioden 2015-2021.

Figur 1
Overarbejdstimer for personale i fjernstyringscentralerne i perioden 2015-2021

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af Banedanmark.

Det fremgår af figur 1, at antallet af overarbejdstimer i fjernstyringscentralerne har været faldende i 2020 og 2021 set i forhold til perioden 2015-2019. Banedanmark oplyser, at faldet i overarbejdet skyldes en længere periode med maksimalt optag af elever sammenholdt med, at færre medarbejdere har forladt trafikstyringsområdet i Banedanmark. Derudover oplyser Banedanmark, at trafikstyringsområdet har haft et historisk lavt sygefravær, som også har betydet, at der har været flere ressourcer til rådighed for driften. Situationen med COVID-19 har endvidere betydet, at aktiviteter med mange medarbejdere samlet er faldet, hvilket har medført et lavere timeforbrug til den type aktiviteter.

Banedanmark oplyser, at de p.t. ansætter det forventede antal trafikelever og dermed får tilført så mange ressourcer, som det er muligt at uddanne. Derudover oplyser Banedanmark, at der er udviklet en ny grunduddannelse direkte til betjening af de nye signalprogrammer. Det øger den samlede uddannelseskapacitet.

12. I Rigsrevisionens notat af 18. maj 2020 fremgik det, at Transport- og Boligministeriet ikke havde fulgt op på udviklingen i overarbejdet hos Banedanmark, som det fremgik i transportministerens redegørelse, at ministeriet ville. Ministeriet oplyste i den forbindelse, at ministeriet fremover ville følge udviklingen i overarbejdet hos Banedanmark i form af halvårslige opgørelser af udviklingen i overarbejdet.

Rigsrevisionens undersøgelse viser, at Transportministeriet siden marts 2020 har modtaget halvårslige rapporteringer fra Banedanmark om udviklingen i personaleresourcer og overarbejde i Banedanmarks trafikstyringsområde. Rapporterne indeholder data for den månedlige udvikling i personaleresourserne og overarbejde i trafikstyringsområdet. Ministeriet har løbende forholdt sig til udviklingen i personaleresourcer og overarbejde ved at stille skriftlige spørgsmål til Banedanmarks afrapporteringer.

13. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Banedanmark har implementeret initiativer for at forbedre bemandingssituationen og nedbringe overarbejdet på fjernstyringscentralerne. Banedanmark har i perioden 2020-2021 nedbragt antallet af overarbejdstimer på fjernstyringscentralerne set i forhold til perioden 2015-2019. Rigsrevisionen finder det ligeledes tilfredsstillende, at Transportministeriet løbende følger udviklingen i Banedanmarks overarbejde i trafikstyringsområdet. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes.

Forsvarets implementering af et nyt it-system til at understøtte en effektiv vagtplanlægning

14. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen bemærkede de, at vagtplanlægningen ikke var tilstrækkeligt systemunderstøttet i Forsvaret.

15. Forsvarsministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at Forsvarsministeriets Personalestyrelse allerede havde identificeret, at det nuværende system til registrering af arbejdstid ikke gav mulighed for løbende at kontrollere og følge den registrerede arbejdstid. På den baggrund var Forsvaret ved at anskaffe et nyt it-system, der forventedes implementeret i begyndelsen af 2016.

16. Forsvarsministeriet tog i oktober 2019 det nye tidsregistreringssystem i brug. Forsinkelsen på det nye tidsregistreringssystem skyldes ifølge ministeriet, at projektets kompleksitet og omfang havde udviklet sig over tid. Derudover var der i implementeringsfasen identificeret flere udfordringer. Da it-systemet ved afgivelsen af Rigsrevisionens notat af 18. maj 2020 stadig var i implementeringsfasen, var det på daværende tidspunkt for tidligt at vurdere, om det nye it-system kunne være med til at effektivisere Forsvarets vagtplanlægning.

17. Forsvarsministeriet oplyser, at tidsregistreringssystemet siden den 1. oktober 2019 har været anvendt til at administrere vagtplanlægningen hos de ca. 500 medarbejdere på ministerområdet, som indgår i kontinuerlig vagttjeneste og bestrider vagter.

Forsvarsministeriet oplyser, at det nye tidsregistreringssystem har en række fordele frem for det tidligere system, da systemet giver mulighed for løbende at følge medarbejdernes over- og undertid. Ministeriet oplyser, at systemet er sat op, så det sikrer, at medarbejdere, der indgår i kontinuerlig vagttjeneste, i gennemsnit arbejder 37 timer pr. uge. Ministeriet vurderer endvidere, at det nye tidsregistreringssystem lever op til gældende regler og bestemmelser for området, herunder reglerne for over- og undertid.

Rigsrevisionen har ikke som en del af denne opfølgning undersøgt Forsvarets anvendelse af tidsregistreringssystemet. Rigsrevisionens årsrevision følger løbende Forsvarsministeriets overholdelse af reglerne for arbejdstid, herunder overvågningen af medarbejdernes over- og undertid.

18. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Forsvarsministeriet har implementeret et tidsregistreringssystem, som kan sikre, at vagtplanlægningen for medarbejdere på kontinuerlig vagttjeneste foregår, så gældende regler og bestemmelser på området overholdes. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes.

Birgitte Hansen